

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czímzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Dr. Berde Áron**; **Girsik János**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Havi emlékeztető: február. — Az alma-virág szűrő. id. Bodor Pál. — A talajjavítás, művelés és trágyázás. Réti János. — Kertészeti szakosztályunk működése 1882-ben. VI. Szentgyörgyi Lajos. — Egyleti mozgalmak: Vál. ütés január 8-án. — Méhész-egyleti mozgalom: Estélyek programja. — Egyveleg: Értesítés. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Havi emlékeztető.

Február.

Ház és udvar. Magtári gabonakészletünket rendes időben meglorgatjuk; a tavaszi vetéshez szükséges vetőmagot előkészítjük.

Az épületek falai mellé szivárgott havat és esővizet kapával, ásóval gondosan elvezetjük.

Eket, fogast, hengert, kijavított állapotban készen tartjuk.

A gazdasági udvar sepredékét, a szerűs kertekből a kazal- és boglya-fenekéket és tetőket trágyadombra szállítjuk, mert e hónapon tul, az ekemunka idején, bajosan érkeznék belső teendők végzésére.

Csöves tengerit (törökbuza) morzsoltatunk; csutkája kitűnő tüzelő anyagot ad.

Szántóföld. Ez időben csak kivételesen lehet szántani; a trágyahordas folytatása tartozik főteendőink közé. Hő-olvadáskor a földjeinkre gyűlt vizet úgy vezetjük le, hogy vizmosások, szakadások ne támadjanak, továbbá igyekezzünk a vizet oly helyre vezetni, hol mezállapodásával csekélyebb kárt okoz.

Réten és kaszálón még minden munka szünetel, kivéve a trágyázási műveleteket.

Langy időjárás alkalmával a vakond-turások és hangyaszombekok egyengetése, mindenféle víz-gáz, tovis és cserje kiirtása, nemkülönben a kövek és más akadályok eltávolítása haszonnal végezhető.

Állattenyésztés. A múlt hónapban említett istállói teendők nem változnak.

Az igaz-állatok a nehéz tavaszi munka közeledtével jobb takarmányozásban részesülnek, vagy ha lehetséges néhány heti pihenést élveznek.

A leellett kanczák kevés árpa vagy tengeri (törökbuza) darát kapnak, napos időben csikójukkal együtt kivezetendők.

A lefiadzott koczák kettős élelmezési adagban részesülnek, de úgy, hogy az élelmezés megszaportása fiadás előtt két héttel kezdessék. A ketreczekben lévő kis malacok alomja hetenként legalább egyszer megújítandó; tisztátalan, nedves fekhelyeu az apróság megkoszosodik és elpusztul. Ha a szoptatós koczák élelmezésére nem rendelkezünk elegendő török-buzával, a szoptatás 5—6-ik hetében a törökbuza mellé, vagy annak fele részbeni pótlására kevés répát is adhatunk, de csak úgy, ha nem rothadt.

Az anyajuhok jó illatos szénán tartatnak, hogy ne csak erőteljes egészséges bárányt hozzanak világra, hanem megtölyelve bő tejelválasztásra képesíttessenek.

Fejős és ellős bivalok erőteljes élelmezésben részesülnek; a leellett bivalokat meleg istállóban helyezzzük el, nehogy a gyenge és kényes bivalborjut a hideg megsanyargassa.

Göbölők a hizás végszakán darát és ló szénát kapnak.

Majorságnak zabot, kendermagot hintünk, hogy a tojást korán kezdje.

Szőlő. A szőlőben az előbbi hónapban elmondott teendőket folytatjuk. Most az ideje szőlőnek való hegyoldalokat választani: a honnan legkorábban takarodik el a hó, ott a szőlő meg fog érni; rozsz fekvésű és hideg szeleknek kitett helyre ne pazaroljuk pénzünket és szorgalmunkat, mert ritkán látjuk örömét. Az ujonnu állítandó szőlők számára is most rendeljük meg — ha magunknak nincs — az ültetni valót. A ki jót is, sokat is akar: ültessen, a mi viszonyaink mellett — de mindig csak jó helyekre! — somszőlőt leánykával, wälsch rieslinget, rajnai rieslinget; pirosnak: bugundit, oportot, carbenetet stb. — mindeniket külön-külön; az elegyítést bizzuk a pinczesterre. A szőlő hajtásához szükséges füzvesztőt megszedetjük és pinczében tartogatjuk, karókat hegyeztetünk, ásókat, kapákat, karzó-vasat és a többi szerszámot számba vesszük és ha hibásak megjavíttatjuk, hogy annak idejében használhassuk.

Pincze. Pinczében az új borok lehuzását be kell fejezni; a megürült hordókat szigorú ellenőrzéssel tisztára kimosatni és ha megszikkadtak behénezní, mert valamint csak egészséges testben lakhatik ép lélek, úgy szennyes és dohos hordóból sem fog soha nektár csepegni. Gyakran töltögetni és pinczédot te-től talpig tisztán tartani el ne mulaszt!

Gyümölcsös. Ha ősszel a gyümölcsfák töve körül a földet nem ásattuk volna fel, ezt most, mikor az idő engedi, megtenni el ne mulasszuk; januárhóban be nem végzett gödrök ásását és a hernyófészkek szedését folytatjuk és bevégezzük. Olyan vén fák ágait, melyeknek koronája igen sűrű, mennyiben ősszel nem végeztük volna, megritkítjuk. Az elszáradt és beteges galyak elárvolitandók vagy kivágandók. Metszések a fákra támadt sebeket késsel simára kell faragni; a fiatal fák sebeit viasszal, a vénebb fákat pedig kátránnyal kell bekenni.

Faiskola. Szép napfényes időben a fiatal oltványok metszését megkezdjük. A törzsön ejtett sebek bekenésére legjobb a következő hideg folyó viasz: ½ kilo közönséges erdei lenyőszurkot felolvasztunk, ehhez egy evőkanányi tisztított lenolajt adunk, mihez 9 dekagramm felmelegített spiritust (spiritus rectificatissimus) töltünk, az egészet jól összekeverjük és széles száju üveg- vagy bádogszelencékben légmentesen elzárjuk. Oltó galyakat most már okvetlenül szedetnünk kell, de csak olyan fákról szedessünk, a melyek már termést hoztak, hogy a fajok valódisága kétségtelen legyen. Az alma és körténél a téli oltást végeztetjük és az oltott törzsök gyökerét felhigitott agyagföldbe mártogatjuk, az így elkészített törzsöket pedig kiültetésig a hidegtől védett pinczékbe vagy vermekbe helyezzük. Egres, ribizsike, birsalmadugványokat szedünk és kiültetésig árnyékos helyre földdel betakarva elfesszük.

Konyhakert. Ha az idő engedi, a spárgaültetvények földjét felásatjuk. Az argenteuili mód szerint lenyésztt spárgaültetvények földje feltöltendő. Az elgyengült spárgaültetvényeket, a kihajtást megelőzőleg, jó vastagon friss lótrágyával fedjük be, hogy korán kezdjenek hajtani. Murok, petrezselyem, spenót, paszternákvetés szabadban megkezdetik. Gyenge melegű melegágyakba zeller, hagyma vethető Ugorka, dinnye, karfiol, karaláb, korai káposzta melegágyba ültetendő; saláta, retek, paszuly, törpe borsó melegágyakban elvetendő. A január hóban készített melegágyak körül rakott trágya ujjal pótolandó, hogy a hőmérsék folytonosan 15-20° R legyen; szellőztetésre is, enyhe időben, gondunk legyen. Jegy táblák (cinkusok), szalmagyékények és losarak készíttetnek.

Diszkert. Cserjéket, fákat metszelünk és a hiányzókat utánpótolatjuk. Az eleven sövények visszametszettek. Elfedett diszcserjék, rózsák, virághagymák, ővelő virágok, hidegebb időjárás alkalmával jobban elfedendők, szép napfényes lanya időben ellenben friss levegőt adunk nekik. Új kertek és újja alakítandó régi kertek terve megkészítetik és a föld-munkákat megkezdetik. Diszcserjéj u. m. lúzfajuk, nyárfajuk, vadszőlő, Lonicera, Forsythia, Siringa, Tamarix, Sambucus stb. dugványok szedetnek; diszfák, cserjék és rózsák oltása üvegház vagy melegág akban végzendő és befejezendő. Fuchsiát, Vanília, Lantana, Petunia, Új hollandi növények, szönyegnek (Teppich) való növények dugványok általi szaporítását folytatni kell, a januárban készített dugványok, ha meggyökerestek, cserepekbe ültetendők, Verbenákat szaporítás végett melegágyakba kell kiültetni. Diszcserjék, Cameliák, Azaleák, Rhododendronok, ha korán akarjuk virágoztatni, melegházakba teendő és ott a szükséghez képest, kis kézi fecskendővel szorgalmasan öntözzük őket.

Méhészet. Fő teendő a méhesben: a csend és védelem. Méheink nyaraló helyét is iparkodjunk előre rendbe hozni. A méhek szabadon bocsátásáról még szó sem lehet, azért ha valamely méhcsalátnál hasmenést észlelünk, igyekezzünk azt még sötétebbre, siri csendbe helyezni. Ki úgy méhészkedik, hogy méheit egy és más betegség miatt valamely derültebb napon kibocsátani, vagy pedig óhség miatt étetni kénytelen, az válassza meg óvatosan az időt, táplálásra pedig csak a legtisztább mézet használja.

Erdészet. Földhasználat ugyanazon teendőkre terjed, melyeket a

mult hónapban említettünk; főleg arra legyünk figyelemmel, hogy a szárazon szállítandó fát e hóban teljesen eltakarítsuk. A mellékhasználat a szurokgyűjtés és mészégetés megkezdésére terjed. Az erdővédelem a fatolvajok elleni védelemre és az erdővédek szigorú felügyeletére szorítottak. Erdőművelés. Luczfenyőmag szedendő és a hóra szórandó vetések elvégzendők. E hónap vége felé dugványokat kell vágni és pinczében elhelyezni. A vadászat szünetel, legfeljebb a radagozók üldözésére terjedhet. —

Az alma-virág szűrő.

(Dr. Schmidt-Göbel munkája nyomán.)

Azon számos ellensége között a nemes gyümölcsnek, mely azokban évenként kisebb-nagyobb s nem ritkán, kivált az almafák termésében nagyon érzékeny károkat okoz, nem utolsó helyet foglal el az alma-virág szűrő Anthonomus (Carculio) pomorum, Apfelblüthenstecher, (Brenner) név alatt ismeretes picziny bogár kukacza (pondrója.)

Ezen bogár hosszúsága ormány nélkül mintegy 3½ millimeter, szárnyas és ormányos, feje és annak alsó fele is fekete finom szürkés, fenn szurokbarna szőröcskékkel borítva; a szárnyfedelek közepén alól néhány fehér szőr foltocskákból képződött, tojásdad félkörben idomult kereszt-szalag látható, mely hárántosan a szárnyfedelek széleireh vonulva mind a kétfelől keskenyedik, a szegélyeknél pedig egészen elenyészik. A kereszt szalag előtt és hátul a szárnyfedelek kissé sötétebb színt váltanak, a hátulsó sötét sávlynál azonban azok az ottan levő fehéres foltocskáktól ismét világosabb színt kapnak. Paizskája fehér, valamint a nyak vértjén egy alig felismerhető vonal s a szárnyfedelek vállán is néhány foltocskák világosabb színűek. Lárvája (pondrója) lábaltan, duzzadékos henger alakú, mocskos fehér, sötétsárga vonalokkal, hátán pedig test színű csíkokkal és fésű alakú apró fogacskákkal ellátva. Feje fekete s alá hajlott. A lárva hosszúsága mintegy 5 millimeter.

Élete folyamát, módját és kártékony működésének mi voltát több szaktudós következőleg írja le: a bogarak kora tavasszal (ápril elején) párosulnak és néhány (8—10) nap múlva azután a nőtény verőfényes időben felrepül vagy mász az alma- és körtétfák virágrügyeire s azokba, mihelyt fakadni kezdenek berág vagy szur egy vagy több lyukaeskát a leendő virágnak tövéig és oda fehér kis tojásait lerakván, azokat a virág szirmai kellős közepére betolja, ily módon megrongálva egyik bimbót a másik után. A megrágott bimbóból aztán egy csepp tiszta méznedv bugyog ki, mely a nap fényénél messziről látszik fényleni. Ha azonban a bogár történetesen a bimbó magosirájába talál berágni, akkor elszárad a bimbó s lehull, mielőtt kinyílhatott volna, különben a megrágott bimbó is növekedik egészen a teljes kifejlődésig s így a fa távolról pompásan és sokat ígérőleg mutat; ha azonban a virág egy napnál tovább tartja meg rózsaszínét, akkor az biztos jele az elleuség kártékony működésének, melyet azonban sokkal előbb felismerhet a figyelmes vizsgáló az alig fakadó bimbókon a bogár által szurt sok apró lyukaeskákról és a virágrügyet környező levélkéknél kissé lehajlott és zsugorodott állapotáról. — Ha az ilyen virágokat felnyitjuk, vagy letépjük, a virágcsésze fonékén

fogjuk találni a fennebb leirt kukacot, melynek a tojásból való kikelésére rendszerint hét nap kívántatik.

Ez a kukacz (pondró) kikélese már a virág levélkéit rögtön összehuzza és ragaszja s az által magának egy kisded tanyát készít, melyben apránként a virág minden termékenyítő szerveit felemésztí s azután mintegy 14 nap lefolyása alatt magát bebábuzza. Az így megsemmisített virág levélkéi lassanként elszáradnak, vöröses barna színt váltanak s a kivágott virágcsésze felett egy kisded domboru süveggé alakulnak, melyeket távolról is fel lehet könnyen ismerni. — Ekkor úgy mutatnak az azelőtt néhány nappal a legszebb reménnyel kecsegtető virágdus gyümölcs-, kiválóan pedig az almafák, mintha virágjai elvolnának perzselve s innen kapta aztán ezen bogár a német „Brenner“ nevet.

A bábuk színe halványsárga s a viráglevélkékből alakult süveg alatt tartózkodnak mindaddig, míg a bogárrá átalakulás s a kibuvás ideje elérkezik, a mi a bebábuzás után a 8-ik vagy 9-ik napon május végen vagy június elején megtörténik. Ekkor kirágja a kis bogár a már egészen megbarnult v.rágsüveget és egész nyáron át falevéllal táplálkodik anélkül azonban, hogy ez által a fáknak kárt okozna, — ősszel pedig téli tanyáját a földbe, a fák felcserepesedett kérge alá a kérge hasadékaik közé száraz lombok, kövek stb. alatt üti fel.

A kár nagysága s lényege, melyet ezen bogár kukacjai a gyümölcsben okoznak a tavaszi időjárástól függ; ha t. i. a fák virágrügyci fejlődésekor szép meleg idő jár, úgy a virágzás gyorsan véghez megy s ez esetben a legtöbb virág a veszélyes időszakon kár nélkül átsurran, mert mikor a virágbimbók levelei már kinyíltak, akkor a kukacok fedél nélkül maradván elpusztulnának, ilyenkor tehát kevés kárt is tehetnek és ez a kár is a szerfelett virágos fáknál pótlásra talál az által, hogy az épen maradt virágokból fejlődött kevesebb számú gyümölcsök nagyobbak, szebbek s izletesebbek lesznek, mint különben a szerfelett sok apró gyümölcs lett volna. — Ellenben, ha a rügyci fejlődése szakában hives és nedves idő jár, akkor a virágrügycik is lassan fejlődhetvén, ezáltal a kukacz időt nyer kártékony műtétele nagymérvbeni véghezvitelére s ekkor a gazdag gyümölcs-termés legkecssegtetőbb reményei is legnagyobb részben megsemmisülnek.

Egészen biztos szer ezen bogár kukaczainak kártétele ellen még nincs felfedezve, a szakértők azonban kiválóan ajánlják a gyümölcsfák gondos ápolását, kérgének simán és tisztán tartását, a törzsről és vastagabb ágakról levakart hulladékok rögtön elégetését, azoknak (törzs és ágak) agyag, friss marhaganéj és oltott mészből készített hig péppel bekenését és a fáknak kellő mérvben s időben való trágyázását; minthogy az egészséges és erős fák virágrügycik gyorsabb kifejllesztése és elvirágoztatása által a kukacok károsítását biztosabban kikerülhetik.

Ezen kívül ajánlják még, hogy ültessünk olyan fajta alma- és körtéfat, melyek későn hajtanak és virágoznak, gyorsan nőnek és melyeknek zárt virág bimbói vannak; továbbá

hogy kora tavasszal hives és borult napokon a fák aljának vászon lepedőkkel béterítése után az ágakat egy vastag posztóval vagy kalap darabdal bétekeret ruddal megütögezzük,

ugy, hogy a bogarak s illetőleg a kukacok a lepedőkre hulljanak, melyeket aztán onnan össze gyűjtve elégezzük. — Vége

sikeresnek állítják kora tavasszal a fák kerületének fa s posztó hulladék s több effélékkel berakását a végett, hogy a tavaszi meleg által a földből kicsalt bogarak hűvösebb idő beálltával azok alá meneküljenek, melyeket aztán onnan gyakori utánnézés mellett tömegesen összegyűjthetünk és meg is semmisíthetünk. —

id. Bodor Pál.

A talajjavítás, művelés és trágyázás.

(Folytatás.)

A növénytermeléssel foglalkozó gazdának okvetlen szüksége van növényélettani ismeretekre, melyek őt első munkájában: a szántóföld vetésre előkészítésében s ettől kezdve mindig — a termés betakarásig — kalauzolják. Csak ha ismerősök vagyunk a növények keletkezésével, alkotásával, szerveik rendeltetésével és munkájával: vagyunk képesek olyan kulturába részesíteni azokat, mely azok természetszerű fejlődésének leginkább megfelel, ránk nézve pedig legeredményesebb, legtöbb hasznot hozó.

Hazánkban egy évtized alatt is a kultura — főleg kis gazdáinknál — alig halad egy lépést is előre. Nem törekszenek a talaj jobb megművelésére — talán nem is mérlegelik annak hasznát s nem veszik észre előnyeit; mivel a termés fokozását akár szem, akár szalmában, akár mennyi- akár minőségére nézve mindig más körülményben keresik, moudom: az idő a gazda. Hát a gazda miféle tényező a kisebb gazdaságokban? kérdezem én. Családfő, munkabeosztó, munkavezető, de munkájában nem vezérli az okszerűség elve, a jobbra-törekvés ösztöne. Ő csak elvégzé azt, szokott modja szerint, helyzete, ereje s a rendelkezésére álló eszközökhöz képest, jól vagy rosszul; a rosz munkának is lehet jó gyümölcse — tartja ő s legfeljebb azon tekintet sarkalja „hogy nyakunkon a másik munka is, igyekezzünk tehát vele.“

Sajnos, hogy a talaj jobb megművelésének sokszor utjában nem a pénzütség, de a tudatlanság áll; habár legtöbbször mégis a kellő forgó vagy álló üzleti tőke hiányában kell keresnünk az okát; a mely annál sajnosabb, mivel tanítás, főképp példaadás által nagyot lehetne lendíteni e tekintetben s utat törni a haladás felé, de ha az annyira szükséges anyagi eszköz: a pénz hiányzik, ott már sem szóval, sem példaadással nem segíthetni. „Tudnám én, ha volna hozzá mivel“ — jegyzi meg rá az illető. És én nem is kétlem, hogy ily esetekben nagyobb álló és több forgó tőkével nagyobb tiszta jövedelmet ne tudnának gazdáink előállítani; de viszont azon meggyőződésemet sem adom fel, hogy a talaj nem miudig műveltetik úgy, a hogy kell.

Ez okból nem tartom feleslegesnek időnként a szakfolyóiratokban felhívni e pontra a gazdák figyelmét s rámutatni a talajművelésében elkövetett hiányokra s egyuttal az okszerűbb eljárásokat kijelölni.

Hátmaradás, nézetem szerint, hogy a vas-éke nem szorította még ki teljesen a fackét a használatból. Mert a facke

után soha sem várhatunk oly munkát, minőt a vaseke ad. Ez is a szegénység jele — nem vagyonosodunk, jövedelmeink nem szaporodnak.

Jó munkát csak jó eszközzel lehet végezni.

A közvagyonosdás s a mezei gazdaság emelkedésén fáradozó egyesületeknek e tekintetben kellene valamit tenniök. — Az egyesületi erő államsegélylyel támogatva a jobb művelést feltüntető, igyekvő kis gazdákat vasekével jutalmazhatná, vagy évenként kisorsolhatna ezek közt bizonyos számot.

Valamint a lótenyésztés emelésére díjazáskép elköltünk bizonyos összeget, ép úgy megérdemelné a gazdasági üzlet másik ága is, a növénytermelés, hogy gyámolittassék. Az elaprózott bizonyos minimumon alul levő birtokot, tekintetvel a megfogyott állatállományra, a jobb takarmányozás és a piaci s takarmánynövények termelésének aránytalanságára a talajtermő erő érdekében is: luczerna, lóher stb. vetőmag kiosztással kellene segíteni; az üszög betegség megállása céljából a páczoló szert ingyen nyújtani s e dolgok megérdemelnék, hogy az egyesületi szaküléseken megvitassanak s a kormányhoz felterjesztés intéztessek, mert nézetem szerint, nem a nagy vagy közép birtokosokat kell első sorban kedvezményekben részesíteni, hisz azok önerejükre támaszkodva is, magasabb intelligenciájuk s nagyobb tőkájök s hitelöknél fogva is a kis birtokosoknak sokszorta felette állanak; hanem ezeket, — a napról napra jobban oldarabolt birtokokon, szegénységgel, gyenge üzleti tőkével, elmaradott szellemi képességgel küzdő kis gazdákat kell gyámolítanunk.

Én általában kevesebb terhet rónék — a bizonyos minimumot meg nem haladó — birtokra. Én méltányosnak találnám, ha a kis birtokos, kinek sokszor apró birtokának szerény s bizonytalan jövedelméből népes családot kell eltartani, — kevesebb adót fizetne ugyanoly osztályzatú föld után, mint a nagybirtokos, ki fényűzőleg élhet, olcsón vásárolhat s várhatja jószágáért a magas árakat is. . . .

Ezen kitérés után térjünk vissza „a jó munka“ megbeszélésére.

Hazánk legtöbb részén tudvalevőleg kevesebb munkát fordítanak a talajra, mint az azt megvárná, kevesebb munkával veszik ki belőle a magot.

Pedig csekély munkával nagy termést elérni nem lehet, ilyen föld nem sok van s az is igen sokszor a víz hatalma alatt áll.

Az agyagtalaj kivált megkivánja a munkát, nem elég azt egyszer szántani; a kemény rögös föld nem veszi úgy be sem a meleget, sem a nedvességet; nem járhatja úgy a levegő — nem ereszti le kellőleg a felesleges nedvességet, lassan csirázik ki benne a mag, hátráltatja a gyökérképződést, a növény fejlődésének rovására. Nem korhadhat el rendszeresen benne a trágya — nem keveredik az elég jól a talaj részecskéivel, minek folyománya, hogy nem használtatik ki kellőleg a trágya s nem egyformán veszi annak kilugzott részeit magába a talaj.

Az őszi szántásnak agyagtalajon nem volna szabad elmaradni. Mert az agyagtalajt porhanyóvá csak úgy tehetjük, ha vagy ősszel szántjuk azt még fel s a fagy is segítségünkre

van, vagy ha kapás növényt termelünk benne s azt év folytán többször kapáljuk, töltögetjük; — nem tévesztve szem elől azon tapasztalatot sem, hogy a tél előtt munkált talaj további művelése is könnyebb és a céljuk megfelelőbb.

Köztudomású dolog, hogy a talajban salétromsó is képződik és hogy a növények növekedésében az nagy szerepet játszik; de az is elismert tény, hogy salétromsó képző tulajdonsággal az a talaj bír legnagyobb mérvben, melyet jól művelünk, mely porhanyó állapotban van. — A jó műveléssel tehát hathatósan előmozdithatjuk a talaj termékenységét — mire nézve régi példa előttünk az ugar. Felületes munka kevéssé segíti elő a talaj tevékenységét s a termőréteget nem vastagíthatja, már pedig mélyebb termőréteg kevesebb trágya mellett is mindig gazdagabban táplálhatja a növényt, mint egy sekélyebb, ez okból a szántás mélységére mindig tekintettel kell lennünk.

A talaj művelése tehát nem megfelelő 1.) ha nem maga idejében végezzük, 2.) ha csak egyszer szántunk, azaz a talaj nem eléggé van fellazítva, porhanyítva. 3.) ha nem elég mélyen van munkálva, felfordítva.

A talaj termőrétegében rejlő természeti erőt fokozni, emelni a lehető legmagasabb vonalig; — eza hivatása a gazdának egyrészt, másrészt pedig eltávolítani azon akadályokat, melyek a talajban működő természeti erők munkáját zavarják, hátráltatják.

A talaj oly tápláló közeg, melyben a napsugarat, a légköri csapadékot felfoghatjuk, összegyűjthetjük s a légköri vizpárát megsűrithetjük azon mérvben, amint többé-kevésbé jól, vagy rosszul műveljük azt. E tényezők nélkül pedig élet nincs.

Minél nagyobb figyelemmel leszünk e szempontra, annál nagyobb hasznát fogjuk annak venni.

Absolut terméketlen talaj, — mely művelhető — nincs, éppen úgy nem mondhatjuk, hogy valamely talaj termékenységének netovábbját elérte volna. Anaak szerkezete idők multán módosulást szenvedhet, tápláló részekben igen megfogyatkozhatik, akár termelés, akár viz általi lecsapolás útján; de újból előáll benne a termőerő, ha a napsugár, esőcsepp és levegő átjárhatja s likaacsain keresztül érintkezésbe jöhet legapróbb részecskéivel is; mert meg van írva, hogy még gondoskodik a légmadarairól s a mező liliumairól; de rólunk nincs szó, nekünk magunknak kell termelni — minél többet, hogy maradjon a jövő évre is.

A termelés alapját tehát a talaj művelése képezi, ha itt nem járunk el a legokszerűbben, — vesztettünk, az anyagi kárt később nem pótolja vissza semmi sem, mert a természeti erőknek időszerinti felhasználásában rejlik a gazdálkodás s mint Liebig mondá „a kultura az erő meggazdálkodása.“ Vesztésünk az erőnek meg nem gazdálkodása, fel nem használása — saját céljainkra. A hanyagul művelt talajban az erő tevékenysége megbénítatik s különbeni eredményének csak egy része jön napvilágra.

A termés nagysága első sorban a talaj mély és jó művelésétől feltételeztetik. A tőke úgy kamatozik, a hogy forgattatik.

Bizonytalan, nagyon kedvező időjárásra a gazdának számítani nem tanácsos, sőt inkább számot kell vetni az eshetőle-

ges rendkívüli körülményekkel is s legyen az a talaj oly állapotban, hogy mostohább időjárás mellett is elláthassa táppal a növényt s ellensúlyozhassa a klimatikus viszonyok kedvezőtlen hatását.

Réti János.

(Folyt. köv.)

Kertészeti szakosztályunk működése 1882-ben.

VI.

(Vége.)

Deczember 13-án revidiáltattott az egyesület és köztelki kertész közt kötendő szerződés — s jelentette ki, Zonda László Kertész ur hogy azt 8 évre elfogadja és aláírja. Mely meg is történt, egyesületünk ojtványainak helyre állott jó hírre ez időre biztosítva lett.

Ez ülésen adatott tudtul a köztelki kertész urnak, hogy az ojtványok kiadása már bezáratik s bizatott meg avval, hogy az ojtványokat lehető legjobb módon ellássa a tél viszontagságai ellen. Még egy pár keblü ügy elintézése után izleltettek:

Özv. Gocs Józsefnétől Iklódról s id. Bodor Páltól valódi és jó Bécsi párizs almák. Szintén özv. Gocs Józsefnétől, Nagy Dánieltől, Szentgyörgyi Lajostól és Meggyesről jobbnál-jobb Batulok, Orel csikmegyei ügytársunktól egy igen szép nagy és elég jó Hengeralma, özv. Gocs Józsefnétől finom Borsos alma, Nagy Dánieltől Török muskotály alma, egri körték, St. Germain, Clairgeau és Kronprinz Ferdinand. Elnöktől egy delicatesse Leopold meglepő finom körte ujdonság. Paget János méltóságától nagyszerű Josephine des Malines körték.

Decz. 20-án két kedves vendége volt a szakosztályunk mező-szengyeli Betegh Sándor méltóságában és Szabó Barna miskolci tanár ismert ügytársunkban, mindkettőjökben oly egyéneket tisztelven, kik ügyünknek hű és lankadatlan buzgalmu bajnokai, hazánk két nevezetes pontján.

Mielőtt egyebekbe fogott volna a szakosztály, lesujtott hangulattal tolmácsolta elnök azt a rettentő csapást, mely Szabó Sámuel tagtársunkat forrón szeretett neje jobblétre szenderültével a szakosztály tagjait is érte. S mely siralmas eset alkalmából a szakosztály részéről elnök részvétlirat küldését hozván javaslatba, az a szakosztályi elnökség utján hézbesítetteti is határozatott.

Ez után Betegh Sándor méltósága beszélt igen érdekes és tanulságos dolgokat a mező-szengyeli gyümölcsészeti állapotokról — s ismertette meg szakosztályunkkal mező-szengyeli 1200 termőfát meghaladó gyümölcsössét, be is mutatva abból egy nagyszerű ismeretlen almát, azon szives ígérettel, hogy mához egy hét — karácson harmadnapján — egy jókora kollekcióval fogja a szakosztályi ülést meggyőzni arról, hogy a mezőség szintén igazi Kanaánja, különösen az alma-körte tenyésztésének.

Izleltettek ez alkalommal jegyzőtől egy szép L'abondante alma; Szász Lajostól egy ismeretlen, igen érdekes külsejű s elég jó kékes-csikos alma. Négy helyről kapott Batul s ezek közt jegyző kérése folytán Bencze Károly széki állami is-

kolai tanító urtól kiváló szép és jó példányok, mely faj már Széken jó mennyiségben elterjesztetett, arról az egy fáról, melyet pár évtíz előtt szorgalmas szakosztályi tagtársunk, Szentkovich Márton plántált vala a gr. Mikes-féle udvarház telkére; a többiek a két Szentgyörgyitől és elnöktől valók voltak Házsongárból s külső-magyarutczából, mely utóbbi mind a más 3 helyről izleltnél több és finomabb zamattal birt. Igen szép és jó Bodor Rtte (Schönbrunni) és Multhaupt carmin Rte s angol téli pármén Szentgyörgyi Lajostól s ez utóbbi elnöktől is, Csorku Miklós-féle — állítólagos — jó Bollveileri (kissé savanykás) és valódi egri körte jegyzőtől. Iris Gregoire és a körték királynéja: Josephine des Malines id. Bodor Pál elnöktől.

A decz. 27-iki ülésre ígéretéhez hiven csakugyan elhozta Betegh Sándor méltósága mező-szengyeli ritka szép gyümölcseit 18-féle alma és 3-féle körte fajban — s valóban ünnepet ült (karácson 3-ad napján volt) szakosztályunk ezen alkalommal, egyfelől e gyümölcsök szemlélése és izlelése, másfelől azon tanulságos előadás által, melylyel kísérel bemutatni hozott gyümölcseit, azok szétadarabolása és megizlelésekor.

Legérdekesebb eszmecserét idézett elő azonban igen tisztelt vendégünk, illetve lelki-teszt megvendégelünk azon nézete által, midőn a földkerekségén páratlan beszercei szilvákat vette annyira pártfogásába, kimondván, hogy ha életét 20—30 évvel elébb vihetné, mily nagy terjedelmű beszercei szilva telepeket létesítené; okadatolván avval, miszerint ez adja a világ legelső szilvaizét = lekvárt s ha úgy tetszik legtöbb pénzjövédelmet biztosító aszaló szilvát, mely mindkét nemű finom anyagot évtízig eltarthatni, a nélkül, hogy belbecséből veszítsen. Még ama 3-dik jó tulajdonságát is fölemlíté e szilva királyunk jövédelmző voltának, miszerint — legutolsó esetben — kitűnő szilvoriumot főzhetni belőle.

Igen természetes — itt — véleménykülönbségek nyilvánítottak, a menyinyiben a jelenlevők egy része, az alma-körtéket védte hatalmasan, míg a nagyobb rész csakugyan osztotta az igen helyesen argumentált nézetet.

Különösen a szilvorium, illetve pálinka főzés eszméje idézett föl éles ellenkezést a nézetek közt, sehogyszem birván némely tagok megérteni azt, hogy miért nem akarnak már avval a pálinkafőzés historiával végképp szakítani.

Az aszalásra nézve ígéretét birjuk mélyen tisztelt előadónknak, hogy aszalójának mintáját elfogja küldeni szakosztályunknak.

Ez aszaló, különben — a miat jelezé — apósának Nagybányai Szakmári Sámuel urnak találmánya, mellyel nagy gyorsasággal s igen finomul aszalhatni — s mely aszalót — a mint kapjuk, ismertetését adni nem késünk.

Az ülés végére hagyatván — szokás szerint — az izlésre hozott gyümölcsök azokból következőket említjük meg.

A Betegh-félékből: Maudula Rte, György Rte, Szászpap-alma, Adáms pármén, Ananász Rte, Brédai vagy Nelguin Rte igen kitűnő; nagy Canadai Szürke Rte, Török muskotály és pónyik, legszebb párizs, Casseli nagy Rte s még néhány ismer-

retlen jeles fajalma Valódi pisztrang, Ferdinánd korona örökös és Virgouleuse költék.

Ketheli István urtól Vármezőről Bodor Antal tagtárs utján tafota, pónyik s még kétféle ismeretlen jó almák.

Elnöktől kitűnő Hollandi hasonlíthatlan és Ribston-peppin almák, új Fulvia és Josephine des Malines körték.

S ezzel befejeztetett ez ülés munkája s egyszersmind az egész évi szakosztályi működés.

Szentgyörgyi Lajos.
szakosztályi jegyző.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1883. január hó 8-án.

Tartatott alelnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Báró Bánffy Dániel, Báró Bánffy Albert, Szentgyörgyi József és Lajos, Girsik János, Tóth Zsigmond, Mózsza Sámuel, Dr. Szentkirályi Ákos, Sárosy Pál, Bodor Antal, Páll Sándor, Szenkovich Márton, Nagy Lajos, Molnár Sándor, egyleti ügyvéd és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

248. A december 4-iki ülés jegyzőkönyve felolvastatván — a mainak hitelesítésére Girsik, Tóth és dr. Szentkirályi tagtársak kéretnek fel.

249. E. titkár a múlt évi ügyszorgalomra nézve jelenti, hogy beadványi jegyzőkönyvre érkezett 1540 szám, köztelki utalvány 132 szám, időjelzési távirat és jelentés 742 szám, végre állatkiállítási bejelentés 307 szám, összesen 2721 szám — tudomásul szolgál.

250. Kolozsmonostori tanár Réty János ur egyletünk évdijas tagjai közé lépni óhajt — örömmel fogadtatván, kötelezvénye a pénztárhoz tételik át.

251. Harminczöt évdijas tagnak kötelezettsége 1882. december 31-ével lejárván — kötelezvényeik szives megújítására felkérendők lesznek.

252. E. titkár jelenti, hogy a jelenlegi szállás f. évi Szent-Mihály napig az egylet részére biztosítva van — tudomásul szolgál.

254. N.-enyedi vinczellérképezdei igazgató ösztöndíjasainkról jelentést tesz, — igazgató választmány sajnosan értesülvén Debreczeni hanyagságáról, kénytelen lesz tőle a kegyadományt megvonni, ha nagyobb szorgalmat kifejteni nem fog.

255. N.-Enyed városa 4168 sz. a. az erdélyi gazdák vándorgyűlését lelkes szavakban a folyó 1883-ik évre vendégszerető falai közé meghívja — örömmel és köszönettel fogadtatván, a szükséges intézkedésekre az elnökség felkérte.

256. Kertészeti szakosztályunk előterjesztése Bereczki Máté kerti telepének ügyében — bizalmasan a t. magyar orsz. gazd. egyesület elé lesz terjesztendő.

257. Ministerium 48,625 sz. a. a bécsi hizóvásár programját küldi meg — lapban közöltetett.

258. Ministerium 50,045. sz. a. romániai marhavész ügyében tett intézkedéseinek másolatát küldi meg — lapokban közöltetett.

259. Ministerium 52671 sz. a. 1882 évi működésünk-

ről adatokat kíván — a jelentés beküldésére az elnökség felkérte.

260. Orsz. m. gazd. Egyesület a gazd. egyletek szervezésére vonatkozó kérdőpontjait küldi meg — alapos tárgyalás és kitöltés végett a közgazdasági szakosztályhoz tételnek át.

261. Békésmegyei gazd. egylet 1881-ik évi értesítője — köszönettel fogadtatott.

263. Gróf Keglevich felhívása a borászati szövetkezet tárgyában — a termelők között kiosztatott.

Hitelesítik:	Szabó József,
Girsik János,	egyleti alelnök.
Dr. Szentkirályi Ákos,	Gamauf Vilmos,
Tóth Zsigmond.	egyleti titkár.

Méhész-egyleti mozgalom.

„Az erdélyrészi oksz. méhész-egylet“ igazg. választmánya a folyó télszakban is méhészeti estélyek tartását határozván el, a rövid tanulmányi folyam programját, a jan. 20-diki estélyen a kör a következőkben állapította meg:

I. A legczélszerűbb méhlokokban való megállapodás és azok terjesztése.

II. Téli kezelése s illetve gondozása méheinknek s egyéb méhészeti teendőink.

III. A méhek etetése tavasszal s egyáltalán, a mikor szükségesnek mutatkozik.

IV. Tavaszki kibocsátása a méheknek s avval járó teendők.

V. Rajzás előtti és rajzaskor való teendőink. (Méhshin és méhlokok ellátása stb. stb.)

VI. Méhcsaládaink folytonos figyelemben tartása és vizsgálása — s különösen a mézelés idején a mézür gondos megfigyelése.

VII. Ha bő mézelés mutatkozik, miként járjunk el?

VIII. Lépkészletről való gondoskodás műkaptárainkhoz s fiatal anyásítás.

IX. Miként történjék a költőür átvizsgálása, télire való berendezés, megnépesítés, egyesítése a gyenge családoknak, anyanevelési eljárás?

X. Hogyan eszközöltetik az átlakolás parasztkasból vagy műkaptárból, ugyancsak mülakba?

XI. A rablás észlelése, ezt meggátló intézkedés, a különböző méhbetegségek fölismerése s azok orvoslása.

XII. Pontos könyvvitel, mely által a megfigyeléseknek szigoru evidentiában tartása örökítettik meg.

XIII. Miként történhetik s miért kívánatos, hogy meg is történjék a paraszt rendszerről a műméhészeti rendszerre való átmenet?

XIV. Melyik a legczélszerűbb módja a műraj készítésnek s a tulságos népes családok megosztása miként történjék, ugy a parasztkasok, mint a mülakoknál?

XV. Szükséges-e méhesünket (méhtelepünket) évente idegen helyről szerzett méhcsaládokkal — keresztezés által történő fölfrissítés céljából — látni el? S mikor vásároljuk és helyezzük el abban ezeket?

XVI. Mi módon helyezük be a természetes rajt Dzierzon—Berlepsch-féle mülakba?

Ezen tételekben óhajtván felölelni, helybeli körünk — hasznossal párosult mulatságos estélyeinek tárgyait, avval a tiszteletteljes kéressel fordulunk az egylet minden tagjához, miszerint sziveskedjenek, a minden szombaton délutáni 5 óra-
kor tartatni szokott estélyeken közvetlenül vagy közvetve részt venni! Azaz, a mennyiben körülményeik engedik, személyesen jelenni meg; az egyáltalán távolabb lakó s így másképp részt nem vehető tagtársaink pedig, hozzánk beküldött értekezéseikkel, főnnebb jelzett pontozatok egyik vagy másikat illetőleg.

Igy vélvén körünk alkalmat nyújtani méhészetünk irodalmával is behatóbban foglalkozó ügytársainknak; biztat a remény, hogy mielőbb bő anyaggal láttatunk el, hozzánk juttatott — egyik vagy másik — főnnebbi pontokat megoldó értekezéseikben. Mely értekezések a körü estélyeken föl is fognak olvastatni s óhajtás esetén e hivatalos lapunkban közöltetnek is.

Kolozsvárt, 1883. jan. 25-én.

Szentgyörgyi Lajos,
méh. egyleti főtitkár,
mint a méh. estélyek előadó jegyzője.

EGYVELEG.

— Értésítés. A magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete által életbe léptetett állomás-közvetítő osztály — elfogad minden körébe tartozó bejelentéseket és kéri ugy a földbirtokos, mint a bérlő urakat, hogy az üresedésben lévő állomásokat az egyesületi irodának (Budapest, papnövelde-utca 6.) jelentsék be. Allást kereső tag urak sziveskedjenek beküldeni bizonyítványaik másolatát, hogy előforduló esetekben őket ajánlhassuk. E közvetítésért költség nem terheli sem a földes urat, sem a folyamodó egyesületi tagot, — mivel ezen intézménynek főcélja az, hogy a földbirtokos és bérlő urak támogatását a tag urak javára ezen uton is kinyerje. —

Krocsák G. Emil,
az egyesület ügyvezetője.

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest jan. 27. | Bécs jan. 27.

Buza	9.55 — 10.40 frt	9.15 — 11.00 frt
Rozs	7.00 — 7.30 frt	7.05 — 8.20 frt
Árpa, takarmány	6.80 — 7.00 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7.20 — 7.80 frt	9.00 — 9.45 frt
Árpa, seres	7.90 — 9.20 frt	9.45 — 9.85 frt
Zab	6.20 — 6.60 frt	6.75 — 7.30 frt
Törökbuza	5.90 — 6.10 frt	— — — frt

Budapesti marhavásár január 25-én. Összes felhajtás 1716 db. nagy és 831 apró marha. Ebből eladatott 26 db. bika, 1008 db. ökör, 505 db. vágó tehén, 142 db. fejős tehén, 35 db. bival, 435 db. borju, 396 db. bárány. Árak: bika darabonként 76—152 frt, ökör páronként 184—345 frt, vágó tehén páronként 138—288 frt, fejős tehén darabonként 85—

179 frt, bival páronként 164—200 frt, borju darabonként 14—38 frt, bárány páronként 6—7½ frt, juh páronként — — frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 53—55 frt, tehénhús 47—52 frt, borjuhús 68—84 frt, bivalhús 44—48 frt.

Bécsi marhavásár január 23-án. Összes felhajtás 3521 drb és pedig 1993 drb. magyar, 634 drb. lengyel és 894 drb. német fajta, melyből 3438 drb. ökör, 32 drb. tehén, 38 drb. bika és 13 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 50—62½ frt, lengyel 51—58 frt, német 50—65 frt, tehén 47—52 frt, bika 51—57 frt, bival 47—48 frt. Lábán darabonként 85—240 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár január 26-án. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése.) Mult heti jelentésünkben jelzett szilárdabb hangulat az e heti nagyobb felhajtások és csekélyebb fogyasztás folytán kissé alteráltatott. Hét végével gyengén tartott árak mellett az üzletben némi pangás volt észlelhető.

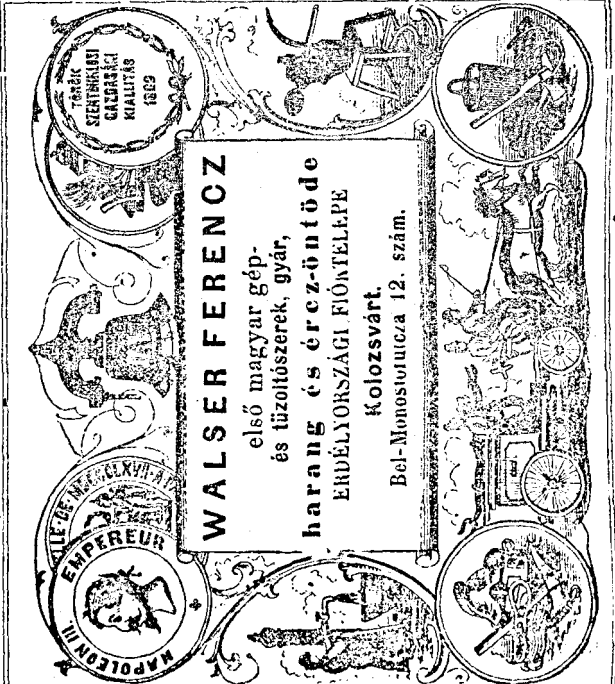
Heti átlag árak: magyar vál. áru 260—300 kgr. nehéz 63 kr., 220—260 kgr. nehezek 60½—61½ kr. Öreg 300 kgr. tuli 59—60 kr., vidéki sertés 58½—59½ kr. Transitóban: szerbiai 58—60 krajczár, romániai 58—60 kr., tüskés 54½—57 kr. tiszta kilogrammonként. — Összes felhajtás: 12,536 drb. összes elhajtás 7031 drb.

Bécsi sertésvásár jan. 23-án. Összes felhajtás 6112 drb. és pedig 1385 drb. nehéz, 1723 drb. középhez és 3004 drb. süldő; melyből 2696 drb. magyar, 3004 drb. orosz-lengyel, 394 drb. szerb és 118 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 55—57 frt, középhez 47—54 frt, süldő 32—40 frt; szalonna és zsir 72—73 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Kivánatra árlapok és kötségetések bérmentve küldetnek.

WALSER FERENCZ
első magyar gép-
és tüzfűszerek, gyár,
harang és érező-öntőde
ERDELYORSZÁGI FŐNTELEPE
Kolozsvárt.
Bel-Monostoruca 12. szám.

Üzlet nagybolt és vízművészeti kellékek tárlata.

Szerelő-műhely károk s vízvezetékberendezésére.

Tetemesen leszállított gyári árak mellett.
(2.) (5—52.)

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Egy hectoliter						100 kilo		1 köb- meter	1 kilo marha- hús	
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török- buza	széna	szal- ma	tüzifa		
k r a j e z á r o k b a n												
Balászfalva	január	18	600	525	450	—	200	350	320	—	260	40
Bánfi-Hunyad	január	16	720	560	600	—	265	490	—	—	190	40
Besztercze	január	23	650	500	520	—	260	450	500	200	320	36
Brassó	január	26	650	520	400	325	225	375	285	270	245	40
Csik-Szereda	január	24	750	590	425	330	200	450	200	60	200	32
Deés	január	16	760	680	580	380	370	580	600	180	380	34
Déva	január	20	840	710	650	—	350	520	200	90	230	40
Erzsébetváros	január	27	675	500	450	—	300	400	360	140	250	44
Fogaras	január	27	740	—	410	—	190	400	260	170	235	42
Gyula-Fehérvár	január	20	600	500	450	—	250	400	200	100	245	46
Gyergyó-Szent-Miklós	január	20	800	700	550	450	275	475	250	50	160	32
Hátszeg	január	22	1400	1200	800	—	420	810	120	—	800	40
Kézdi-Vásárhely	január	25	680	550	490	320	230	400	380	100	300	36
Kolozsvár	január	18	660	—	485	—	220	395	240	200	300	40
Maros-Ludas	január	23	710	675	675	420	350	460	—	—	300	40
Maros-Vásárhely	január	25	825	700	725	625	550	570	350	180	450	40
Medgyes	január	25	625	525	455	—	240	385	150	85	255	40
Nagy-Enyed	január	25	835	715	560	—	145	375	415	180	270	40
Nagy-Szeben	január	19	610	490	460	—	220	400	160	110	325	44—46
Nagy-Váradi	január	23	715	605	525	370	240	380	460	250	380	48
Segesvár	január	25	700	500	450	—	240	440	170	110	200	44
Sepsi-Szent-György	január	22	680	600	430	300	200	360	320	130	180	40
Szamosujvár	január	22	620	470	550	—	210	410	250	80	260	40
Szász-Régen	január	25	600	435	470	430	230	415	300	90	250	36
Szász-Sebes	január	25	775	650	500	—	250	370	190	130	240	44
Szászváros	január	27	750	610	550	—	250	370	200	70	210	36
Székely-Udvarhely	január	23	700	550	450	—	200	475	250	40	260	40
Szilágy-Somlyó	január	26	650	570	460	—	295	390	300	200	300	40
Teke	január	22	550	450	425	—	200	400	250	40	300	36
Torda	január	20	650	475	500	350	240	365	100	15	250	44

Az „Erdélyi Gazda“ hirdetési díjtáblája.

Árszabály tér szerint		s z e r i h i r d e t é s n é l b é l y e g g e l e g y ü t t																			
		1		1—3		1—6		1—12		1—18		1—26		1—30		1—36		1—40		1—52	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1/16 oldal	teljes ára	7	30	20	90	36	80	68	60	100	40	127	20	149	—	170	80	192	60	225	60
	25% elengedés	5	55	15	90	28	05	52	35	76	65	97	20	114	—	130	80	147	60	173	10
3/16 oldal	teljes ára	4	30	10	90	19	80	36	60	53	40	67	20	79	—	90	80	102	60	120	60
	25% elengedés	3	30	8	40	15	30	28	35	41	40	52	20	61	50	70	80	80	10	94	35
4/16 oldal	teljes ára	3	30	6	90	10	80	20	60	29	40	37	20	44	—	50	80	67	60	68	60
	25% elengedés	2	55	5	40	8	55	16	35	23	40	29	70	35	25	40	80	46	35	55	35
2/16 oldal	teljes ára	2	30	3	90	6	80	12	60	17	40	22	20	27	—	30	80	35	60	42	60
	25% elengedés	1	80	3	15	5	55	11	35	14	40	18	45	22	50	25	80	29	85	35	85
1/16 oldal	teljes ára	1	30	2	90	4	80	8	60	11	40	15	20	18	—	20	80	24	60	29	60
	25% elengedés	1	05	2	40	4	05	7	35	9	90	13	20	15	75	10	30	21	60	26	10

Mellékletek 100 darabonként 1 forint 50 kr-ával számíthatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

Egyletünk t. tagjai és la. unk. t. előfizetői 25% vagyis egy negyed rész

engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

Nyomatott Gámán János örökösainél, közép-utcza Minorita-épület.